

Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»
Юридичний факультет
Кафедра публічного та приватного права

ЗАТВЕРДЖЕНО

Декан юридичного факультету

Наталія ВЕСЕЛОВСЬКА

РОБОЧА ПРОГРАМА

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІНАНСОВОГО ПРАВА

(назва навчальної дисципліни)

підготовки третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
(назва рівня вищої освіти)

галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право»
(шифр і назва галузі знань)

спеціальності D8 «Право»
(код і найменування спеціальності)

освітньо-наукової програми «Право»
(назва освітньо-наукової програми)

тип дисципліни підготовка за спеціальністю

2025 рік

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми

АНТОН ЧУБ

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою публічного та приватного права
протокол № 7
від «29» серпня 2025 року

Завідувач кафедри

Ірина КОЗАКОВА

Укладач: *Євдокіменко Сергій Анатолійович*, доктор юридичних наук.

1. Опис навчальної дисципліни

Мова навчання: українська

Статус дисципліни: вибіркова

Передумови вивчення навчальної дисципліни: вивчення дисципліни *«Актуальні проблеми фінансового права»* доцільне після оволодіння здобувачами вищої освіти поглибленими знаннями з сутності науки, логіки та критичне мислення, уміння будувати аргументацію, формулювати та перевіряти гіпотези, робити обґрунтовані висновки, основи роботи з інформацією: пошук, аналіз, систематизація та цитування джерел; математичні та статистичні основи: поняття вибірки, показників, методів обробки даних (для кількісних досліджень); інформаційно-комунікаційні технології: володіння текстовими редакторами, електронними бібліотеками, базами даних, програмами для перевірки плагіату; навички письмової роботи: складання планів, написання рефератів, звітів, курсових та інших навчально-наукових текстів; основ етики та правової культури: розуміння моральних норм, авторського права, академічної відповідальності та доброчесності.

Предметом вивчення навчальної дисципліни *«Актуальні проблеми фінансового права»* є суспільні відносини, що виникають у сфері публічної фінансової діяльності, а також теоретичні проблеми, правові норми та практика їх застосування, включаючи сутність розвитку теорії фінансового права, правового регулювання публічних фінансів та фінансового контролю.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин (3 кредити ECTS).

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни *«Актуальні проблеми фінансового права»* є формування у здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти системного наукового розуміння сучасних тенденцій розвитку фінансового права, поглибленого аналізу проблем правового регулювання фінансової діяльності держави та органів місцевого самоврядування, здатності критично оцінювати чинне фінансове законодавство, практику його застосування та наукові підходи у цій сфері, а також розвитку навичок самостійного дослідження, обґрунтування наукових висновків і вироблення пропозицій щодо вдосконалення фінансово-правових інститутів у контексті сучасних економічних, соціальних і євроінтеграційних процесів.

Основними завданнями навчальної дисципліни *«Актуальні проблеми фінансового права»* є формування у здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти знань щодо сучасних теоретичних і практичних проблем фінансової системи, розвиток навичок аналізу тенденцій правового регулювання, здатність формулювати науково обґрунтовані пропозиції з удосконалення законодавства та критичне оцінювання правових відносин у бюджетній, податковій та банківській сферах.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Дисципліна «Актуальні проблеми фінансового права» забезпечує набуття здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти таких компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК03	Здатність розв'язувати комплексні проблеми на основі системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору.
------	--

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК02	Здатність застосовувати методи правового і міждисциплінарного дослідження, виявляти їх евристичні можливості та межі, використовувати релевантний дослідницький інструментарій.
СК04	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері права та забезпечувати якість виконуваних досліджень; дотримання права інтелектуальної власності та стандартів академічної доброчесності.
СК05	Здатність моделювати оптимальні варіанти вирішення складних правових проблем, прогнозувати можливі наслідки їх реалізації.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН03	Застосовувати у фаховій діяльності знання та розуміння системи права, історії світової та української правової думки, сучасної правової доктрини, а також основних напрямів та провідних тенденцій у розвитку права.
ПРН04	Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні аргументи, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні наукові джерела; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого правового та загально-соціального контекстів.
ПРН05	Планувати і виконувати теоретичні та прикладні дослідження з права та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасного наукового інструментарію, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу передових концептуальних і методологічних знань щодо досліджуваної проблеми з дотриманням стандартів академічної та професійної етики.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Обсяг у годинах											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	сем.	пз	лаб.	с. р		л	сем.	пз	лаб.	с. р
Тема 1. Трансформація фінансового права в умовах цифровізації економіки	7	1	2			4	7	1				6
Тема 2. Правове регулювання криптовалют та віртуальних активів	7	1	2			4	9		1			8
Тема 3. Актуальні проблеми правового забезпечення бюджетної безпеки України	7	1	2			4	9		1			8
Тема 4. Реформування податкової системи та адміністрування податків	10	2	2			6	9	1				8
Тема 5. Правове регулювання фінансового моніторингу та протидія відмиванню коштів	9	1	2			6	9	1				8
Тема 6. Актуальні питання валютного регулювання та контролю	10	2	2			6	9		1			8
Тема 7. Відповідальність за порушення фінансового законодавства	10	2	2			6	9	1				8
Тема 8. Особливості фінансового права в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення	10	2	2			6	10	1	1			8
Тема 9. Правовий статус Національного банку України та стабільність банківської системи	10	2	2			6	9	1	1			8
Тема 10. Гармонізація фінансового законодавства України з правом ЄС	10	2	2			6	10		1			8
<i>Усього годин</i>	90	16	20			54	90	6	6			78

5. Зміст програми навчальної дисципліни

Тема 1. Трансформація фінансового права в умовах цифровізації економіки

Теоретичні основи та цифрові трансформації фінансового права. Правове регулювання цифрових валют та віртуальних активів. Кібербезпека та захист фінансових прав суб'єктів.

Тема 2. Правове регулювання криптовалют та віртуальних активів

Поняття та правова природа віртуальних активів. Законодавче регулювання обігу криптовалют в Україні та світі. Оподаткування операцій з криптовалютами. Фінансовий моніторинг та боротьба з відмиванням коштів. Захист прав інвесторів та судова практика.

Тема 3. Актуальні проблеми правового забезпечення бюджетної безпеки України

Бюджетна безпека в системі національної безпеки України. Актуальні проблеми правового забезпечення доходної частини бюджету. Боргова безпека: правові проблеми управління державним боргом. Бюджетний процес у цифрову епоху. Міжнародно-правові аспекти та перспективи зміцнення бюджетної безпеки України.

Тема 4. Реформування податкової системи та адміністрування податків

Проблеми правового регулювання податкової системи та статусу суб'єктів податкових правовідносин. Загальна та спрощена системи оподаткування, проблеми правового регулювання непрямих податків. Актуальні питання правового регулювання справляння прямих податків та зборів. Адміністрування податкових платежів, врегулювання податкових спорів та повернення надміру сплачених податкових платежів.

Тема 5. Правове регулювання фінансового моніторингу та протидія відмиванню коштів

Міжнародні стандарти та інституційна база щодо протидії відмиванням доходів. Суб'єкти фінансового моніторингу та їх обов'язки. Фінансові операції, що підлягають контролю. Відповідальність за порушення у сфері фінмоніторингу.

Тема 6. Актуальні питання валютного регулювання та контролю

Основи валютного регулювання та законодавча база України. Валютний нагляд та контроль за зовнішньоекономічною діяльністю. Особливості валютних обмежень в умовах воєнного стану. Валютні операції на фінансовому ринку та їх види. Валютний курс та чинники його формування.

Тема 7. Відповідальність за порушення фінансового законодавства

Фінансове правопорушення як підстава відповідальності. Фінансові санкції: поняття, види та порядок застосування. Відповідальність у сфері бюджетних відносин. Відповідальність за порушення податкового та митного законодавства.

Тема 8. Особливості фінансового права в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення

Особливості бюджетного процесу в умовах воєнного стану. Трансформація податкової системи: від воєнних пільг до відновлення. Фінансово-правове регулювання публічного боргу та міжнародної допомоги. Правове забезпечення повоєнного відновлення та відбудови.

Тема 9. Правовий статус Національного банку України і стабільність банківської системи

Конституційно-правовий статус Національного банку України. Грошово-кредитна політика як інструмент стабільності. Правове регулювання національної платіжної системи та обігу готівки. Антикризове управління та правові механізми виведення банків з ринку.

Тема 10. Гармонізація фінансового законодавства України з правом ЄС

Гармонізація банківського законодавства. Урегулювання ринку цінних паперів та капіталу. Реформування небанківського фінансового сектору. Фінансовий моніторинг та протидія відмиванню коштів. Гармонізація податкової та митної систем.

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Трансформація фінансового права в умовах цифровізації економіки	1	1
2	Тема 2. Правове регулювання криптовалют та віртуальних активів	1	
3	Тема 3. Актуальні проблеми правового забезпечення бюджетної безпеки України	1	
4	Тема 4. Реформування податкової системи та адміністрування податків	2	1
5	Тема 5. Правове регулювання фінансового моніторингу та протидія відмиванню коштів	1	1
6	Тема 6. Актуальні питання валютного регулювання та контролю	2	
7	Тема 7. Відповідальність за порушення фінансового законодавства	2	1
8	Тема 8. Особливості фінансового права в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення	2	1
9	Тема 9. Правовий статус Національного банку України та стабільність банківської системи	2	1
10	Тема 10. Гармонізація фінансового законодавства України з правом Європейського Союзу	2	
Усього годин		16	6

7. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Трансформація фінансового права в умовах цифровізації економіки	2	
2	Тема 2. Правове регулювання криптовалют та віртуальних активів	2	1
3	Тема 3. Актуальні проблеми правового забезпечення бюджетної безпеки України	2	1
4	Тема 4. Реформування податкової системи та адміністрування податків	2	
5	Тема 5. Правове регулювання фінансового моніторингу та протидія відмиванню коштів	2	
6	Тема 6. Актуальні питання валютного регулювання та контролю	2	1
7	Тема 7. Відповідальність за порушення фінансового законодавства	2	
8	Тема 8. Особливості фінансового права в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення	2	1
9	Тема 9. Правовий статус Національного банку України та стабільність банківської системи	2	1
10	Тема 10. Гармонізація фінансового законодавства України з правом Європейського Союзу	2	1
Усього годин		20	6

8. План семінарських занять

Тема 1. Трансформація фінансового права в умовах цифровізації економіки

Мета: набуття знань щодо адаптації фінансово-правових норм до цифровізації, розуміння трансформації фінансових відносин.

Питання для обговорення:

1. Як цифровізація змінює класичні інститути фінансового права?
2. Які підходи до адаптації фінансового права до вимог глобальної цифрової економіки?
3. Як правове регулювання цифрової економіки впливає на баланс інновацій і контролю?
4. У чому сутність забезпечення ефективного кіберзахисту фінансових прав громадян?
5. Як регулювання цифрової економіки може вплинути на сферу Вашого дослідження?

Тема 2. Правове регулювання криптовалют та віртуальних активів

Мета: формування знань щодо правового регулювання обігу цифрових грошей та активів.

Питання для обговорення:

1. Чим саме є віртуальний актив з юридичної точки зору?
2. Які відмінності українського права і міжнародних стандартів з віртуальних активів?
3. Які особливості сплати податків з прибутку від операцій з криптовалютами?
4. Які механізми захисту прав інвесторів у разі крадіжки або блокування криптоактивів?
5. Поясніть, спираючись на власне дослідження, як цифрові активи впливають на сучасні правовідносини?

Тема 3. Актуальні проблеми правового забезпечення бюджетної безпеки України

Мета: формування системних знань та практичних навичок щодо правового регулювання бюджетної стійкості.

Питання для обговорення:

1. Які внутрішні загрози є найбільш критичними для бюджетної стійкості?
2. Як правове регулювання податкових надходжень адаптується до умов воєнного стану?
3. Які правові механізми є ефективними для збереження фінансового суверенітету України?
4. Якими є напрямки щодо гармонізації стандартів бюджетної безпеки з вимогами ЄС?
5. Як бюджетна безпека може вплинути на стан правопорядку у досліджуваній Вами сфері?

Тема 4. Реформування податкової системи та адміністрування податків

Мета: засвоєння принципів створення ефективної, справедливої та прозорої податкової системи.

Питання для обговорення:

1. Які напрями реформування адміністрування сприятимуть довірі бізнесу і податкової?
2. Які особливості сучасного розвитку правового статусу платників податків?
3. Як правове регулювання спрощеної системи оподаткування стимулює розвиток бізнесу?
4. Як врегулювання спорів та процедура повернення переплат зменшує бюрократію?
5. Яким чином податкове адміністрування впливає на розвиток досліджуваної Вами сфери суспільних відносин?

Тема 5. Правове регулювання фінансового моніторингу та протидія відмиванню коштів

Мета: формування цілісної системи знань і навичок у сфері фінансової та правової безпеки.

Питання для обговорення:

1. Яка роль глобальних правових стандартів у протидії відмиванню коштів?
2. У чому відмінність обов'язків первинних суб'єктів моніторингу від контролю держави?
3. Яка сутність обов'язкового фінансового контролю і підстави щодо його автоматичного проведення?
4. Які види санкцій та штрафів передбачені для порушення правил ідентифікації клієнтів?
5. Яким чином відмивання коштів впливає на досліджувані Вами суспільні відносини?

Тема 6. Актуальні питання валютного регулювання та контролю

Мета: формування знань щодо механізмів відповідальності за порушення валютної дисципліни в сучасних економічних умовах.

Питання для обговорення:

1. Які законодавчі акти становлять основу валютного регулювання в Україні?
2. Як здійснюється валютний нагляд за операціями у сфері зовнішньоекономічної діяльності?
3. Які ключові валютні обмеження діють в Україні в умовах воєнного стану?
4. Яка система правового регулювання валютних операцій на сучасному фінансовому ринку?
5. Які напрями валютного регулювання дотичні до предмету Вашого дослідження?

Тема 7. Відповідальність за порушення фінансового законодавства

Мета: формування чіткого розуміння правових наслідків за недотримання фінансових норм.

Питання для обговорення:

1. Які види фінансових правопорушень передбачені законодавством України?
2. Які є види фінансових санкцій та у чому їхня відмінність від адміністративних штрафів?
3. Хто є суб'єктом відповідальності за бюджетні правопорушення?
4. У чому різниця між наслідками від податкових порушень і від порушень митних правил?
5. Як прогалини щодо відповідальності за порушення фінансового законодавства може бути вплинути на ефективність правовідносин у сфері Вашого дослідження?

Тема 8. Особливості фінансового права в умовах воєнного стану і повоєнного відновлення

Мета: набуття знань щодо особливостей забезпечення фінансової стабільності держави в умовах воєнного стану та створення умов для повоєнного відновлення.

Питання для обговорення:

1. Які особливості ухвалення та розподілу бюджетних коштів під час воєнного стану?
2. У чому особливості правового регулювання пільг і підтримки бізнесу під час війни?
3. Які правові механізми цільового використання міжнародних траншів та управління ними?
4. Які законодавчі норми забезпечують залучення інвестицій у повоєнне відновлення держави?
5. Які напрямки предмету Вашого наукового дослідження потребуватимуть фінансування для повоєнного відновлення?

Тема 9. Правовий статус Національного банку України і стабільність банківської системи

Мета: формування знань про правові засади діяльності Нацбанку як центрального банку, засвоєння його функцій, методів регулювання та нагляду.

Питання для обговорення:

1. Як конституційний статус Національного банку України гарантує його незалежність?
2. Які правові інструменти грошово-кредитної політики є найбільш ефективними?
3. Які правові механізми забезпечують надійність обігу готівки і безготівкових платежів?
4. Як правове регулювання мінімізує банківські ризики для вкладників і фінансової системи?
5. Як проблема стабільності банків може корелюватися з темою Вашого дослідження?

Тема 10. Гармонізація фінансового законодавства України з правом ЄС

Мета: набуття теоретичних знань щодо адаптації фінансового законодавства України до стандартів Європейського Союзу (*acquis* ЄС).

Питання для обговорення:

1. Як гармонізація стандартів фінмоніторингу сприяє виведенню фінансового сектору з тіні?
2. Які напрями реформування небанківського сектору підвищують довіру інвесторів?
3. Які особливості наближення податкового та митного законодавства до норм ЄС?
4. Чи здатні оновлені механізми регулювання ринку цінних паперів стати дієвим інструментом у боротьбі з відмиванням коштів?
5. Як пропозиції щодо розвитку фінансового законодавства можуть бути сформульовані за результатами Вашого наукового дослідження?

9. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Не передбачено навчальним планом	-	-
Усього годин			

10. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Не передбачено навчальним планом	-	-
Усього годин			

11. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Трансформація фінансового права в умовах цифровізації економіки	4	6
2	Тема 2. Правове регулювання криптовалют та віртуальних активів	4	8
3	Тема 3. Актуальні проблеми правового забезпечення бюджетної безпеки України	4	8
4	Тема 4. Реформування податкової системи та адміністрування податків	6	8
5	Тема 5. Правове регулювання фінансового моніторингу та протидія відмиванню коштів	6	8
6	Тема 6. Актуальні питання валютного регулювання та контролю	6	8
7	Тема 7. Відповідальність за порушення фінансового законодавства	6	8
8	Тема 8. Особливості фінансового права в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення	6	8
9	Тема 9. Правовий статус Національного банку України та стабільність банківської системи	6	8
10	Тема 10. Гармонізація фінансового законодавства України з правом Європейського Союзу	6	8
Усього годин		54	78

12. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота – форма організації освітнього процесу, за якої здобувач вищої освіти опановує навчальну дисципліну в час, вільний від навчальних занять. Метою самостійної роботи є засвоєння у повному обсязі навчальної програми, розвиток дослідницьких компетентностей та інтеграція результатів навчання у виконання дисертаційного дослідження, формування в здобувача вищої освіти здатності бути активним учасником освітнього процесу, уміння самостійно (без безпосередньої участі викладача) опановувати теоретичні й практичні знання, у тому числі із застосуванням сучасних інформаційних технологій.

Завдання для самостійної роботи: підготовка та апробація результатів наукового дослідження, безпосередньо пов'язаного з темою дисертації здобувача. Необхідно підготувати тези наукової доповіді для участі у науково-практичній конференції, яку проводить ВНЗ «Національна академія управління» або інший заклад вищої освіти чи наукова установа (всеукраїнського чи міжнародного рівня); подати тези відповідно до вимог організаторів конференції; виступити з доповіддю за темою обраного дисертаційного дослідження. Вимоги до змісту тез наукової доповіді: відображення актуальності теми дослідження, чітке формулювання мети та завдань, короткий виклад методології дослідження, основні результати, висновки та практичне значення отриманих результатів. Вимоги до обсягу та оформлення: 2–4 сторінки, оформлення відповідно до вимог конкретної конференції, обов'язкове дотримання стандартів академічної доброчесності та коректне цитування джерел. Форма звітності: надання копії опублікованих тез (або сертифіката учасника) або інше підтвердження виступу (програма конференції, сертифікат, довідка).

Варіанти контрольної роботи (для заочної форми здобуття освіти)

Нижче подано варіанти завдань для контрольної роботи, що відповідають змісту окремих тем дисципліни та поглиблюють опрацювання навчального матеріалу. Необхідно обрати варіант та виконати наведені завдання. Вимоги до контрольної роботи: 8–12 сторінок тексту (*шрифт Times New Roman, 14 pt, міжрядковий інтервал – 1*). Слід опрацювати щонайменше 10–12 джерел. Використання класичних праць з фінансового права є обов'язковим. Дотримання принципів академічної доброчесності – засадничий принцип навчання. Здійснюйте коректне цитування використаних джерел. Заборонено плагіат: текст має бути оригінальним, з власним аналітичним та методологічним осмисленням. Максимальна кількість балів за виконану контрольну роботу – 50 балів.

Варіант 1.

1. Розгляньте, як цифровізація змінює класичний зміст предмета фінансового права.
2. Охарактеризуйте специфіку притягнення до відповідальності за фінансові правопорушення під час війни.

Варіант 2.

1. Обґрунтуйте, як реформування податкової системи корелюється з вимогами міжнародних донорів.
2. Продемонструйте основні відмінності у правовому статусі криптовалют.

Варіант 3.

1. Покажіть на прикладах, як смарт-контракти впливають на виконання податкових зобов'язань.
2. Розгляньте правові інструменти фінансового забезпечення повоєнного відновлення України.

Варіант 4.

1. Охарактеризуйте ризики використання віртуальних активів для фінансової стабільності держави.
2. Продемонструйте зміни у пріоритетах фінансової політики держави після 2022 року.

Варіант 5.

1. Розгляньте вплив дефіциту бюджету України на стан бюджетної безпеки в сучасних умовах.
2. Покажіть механізм взаємодії Державної служби фінансового моніторингу з правоохоронними органами.

Варіант 6.

1. Продемонструйте, які норми європейського фінансового права вже успішно імplementовані в українське поле.
2. Розгляньте доцільність збереження жорстких валютних обмежень у поточному періоді.

Варіант 7.

1. Розгляньте основні етапи гармонізації податкового законодавства України з директивами Європейського Союзу.
2. Прояснюйте вплив валютного контролю на інвестиційну привабливість країни.

Варіант 8.

1. Покажіть, які зміни в адмініструванні податків допоможуть знизити рівень тінізації економіки.
2. Обґрунтуйте роль незалежності Нацбанку як гаранта стабільності національної валюти.

Варіант 9.

1. Прояснюйте переваги та недоліки запровадження прогресивної шкали оподаткування.
2. Покажіть межі наглядових повноважень Нацбанку щодо комерційних банків.

Варіант 10.

1. Проаналізуйте роль суб'єктів первинного фінмоніторингу у запобіганні відмиванню доходів
2. Покажіть, які особливості мають бюджетні процедури в умовах дії воєнного стану.

13. Неформальна освіта (онлайн-курси та платформи)

У межах самостійної роботи здобувачам рекомендується проходження онлайн-курсів на міжнародних освітніх платформах з метою розширення професійних компетентностей.

Рекомендовані платформи:

- Coursera (Financial Regulation in Emerging Markets and the Rise of FinTech: https://www.coursera.org/learn/financial-regulation?utm_source; FinTech: Foundations, Payments and Regulations: https://www.coursera.org/learn/wharton-fintech-overview-payments-regulations?utm_source; FinTech Law and Policy: https://www.coursera.org/learn/fintechlawandpolicy?utm_source);

- Prometheus (Є-Data: можливості та ефективний контроль за публічними фінансами: https://prometheus.org.ua/prometheus-free/e-data-control-public-finances/?utm_source).

Опрацювання зазначених онлайн-курсів не є обов'язковим і здійснюється за власною ініціативою здобувача як форма неформальної освіти.

14. Питання для підготовки до підсумкового контролю (диференційований залік)

1. Як цифровізація змінює предмет сучасного фінансового права?
2. Яка правова природа віртуальних активів в Україні?
3. Як законодавство регулює обіг криптовалют у світі?
4. Які особливості оподаткування операцій з цифровими активами?
5. Як смарт-контракти впливають на виконання податкових зобов'язань?
6. Яку роль відіграє бюджетна безпека у національній безпеці?
7. Які існують проблеми правового забезпечення доходів бюджету?
8. Як право регулює управління державним боргом України?
9. Які особливості бюджетного процесу в цифрову епоху?
10. Як міжнародне право зміцнює бюджетну безпеку держави?
11. Які проблеми мають суб'єкти сучасних податкових правовідносин?
12. Чим відрізняється загальна система оподаткування від спрощеної?
13. Які існують проблеми правового регулювання непрямих податків?
14. Як здійснюється адміністрування прямих податків та зборів?
15. Який порядок повернення надміру сплачених податкових платежів?
16. Які міжнародні стандарти протидіють відмиванню злочинних доходів?
17. Які основні обов'язки мають суб'єкти фінансового моніторингу?
18. Які фінансові операції підлягають обов'язковому державному контролю?
19. Яка відповідальність передбачена за порушення фінансового моніторингу?
20. Як працює валютний контроль за зовнішньоекономічною діяльністю?

21. Які валютні обмеження діють в умовах воєнного стану?
22. Що є підставою для притягнення до фінансової відповідальності?
23. Які види фінансових санкцій застосовує сучасна держава?
24. Яку відповідальність несуть суб'єкти за бюджетні правопорушення?
25. Як змінюється податкова система під час воєнного стану?
26. Які правові інструменти забезпечують повоєнне відновлення України?
27. Який конституційно-правовий статус має Національний банк України?
28. Як право регулює національну платіжну систему країни?
29. Які існують механізми виведення банків з фінансового ринку?
30. Як відбувається гармонізація податкового законодавства з вимогами ЄС?

15. Методи навчання

Методи навчання на лекціях: вербальний метод (лекція, дискусія, консультація, обговорення тощо); методи візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій: схем, моделей, алгоритмів наукового пошуку та інші); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анування тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо).

Методи навчання на семінарських заняттях: вербальний метод (дискусія, співбесіда, виступ на конференції тощо); метод візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші); робота з навчально-методичною літературою (рецензування, підготовка реферату, тез доповіді тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); кейс-метод (вирішення ситуацій тощо); практичний, пошуковий метод.

16. Методи оцінювання

У процесі вивчення дисципліни *«Актуальні проблеми фінансового права»* використовуються такі методи оцінювання:

Для поточного контролю: у вигляді усного та письмового опитування, фронтального опитування, тестування, написання есе (рефератів), апробації результатів наукового дослідження, контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти); самостійна робота, неформальна освіта (онлайн-курси та платформи) тощо.

Для підсумкового контролю: проведення підсумкового контролю (усна та/або письмова відповідь, тестування тощо).

17. Засоби діагностики результатів навчання

Робоча програма передбачає застосування засобів діагностики результатів навчання за формами контролю знань:

- *поточний контроль* може передбачати застосування широкого спектру форм та методів оцінювання знань, що проводиться за кожною темою.
- *підсумковий контроль* передбачає проведення диференційованого заліку.

Завершальним етапом досягнення запланованих програмних результатів навчання з навчальної дисципліни *«Актуальні проблеми фінансового права»* є підсумковий контроль – диференційований залік.

18. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Для оцінювання знань здобувачів вищої освіти застосовуються контрольні заходи у формі поточного та підсумкового контролю знань відповідно до Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль

Види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни. Оцінювання окремих видів навчальної діяльності здобувача вищої освіти для дисципліни «Актуальні проблеми фінансового права» відбувається за такими рекомендованими балами:

Види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти	Кількість балів (від – до)
Аудиторна робота	
Відповідь на практичному, семінарському, лабораторному занятті	1-5
Вирішення ситуаційних завдань, розв'язання задач тощо	1-5
Тестування	1-5
Ділова гра, практичний кейс тощо	1-10
Інші види аудиторної роботи*	
Самостійна робота	
Реферат, есе тощо	1-10
Інші види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти (участь у публічних заходах (конференція, олімпіада тощо); написання наукової статті, участь у конкурсах студентських робіт тощо)	1-10
Інші види самостійної роботи*	
Контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти)	1-50

*види навчальної діяльності здобувачів освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни.

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти застосовуються критерії відповідно до Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти ([https://nam.kyiv.ua/files/pdf/polozhennia-pro-otsiniuvannia-znan-zdobuvachiv-red-2021\).pdf](https://nam.kyiv.ua/files/pdf/polozhennia-pro-otsiniuvannia-znan-zdobuvachiv-red-2021).pdf)).

Порядок зарахування результатів неформальної освіти

Результати проходження онлайн-курсів можуть бути зараховані як складова самостійної роботи за зверненням здобувача в порядку, визначеному Положенням про порядок визнання результатів навчання набутих у неформальній/інформальній освіті (<https://nam.kyiv.ua/files/pdf/polozhennia-pro-neformalnu-ta-informalnu-osvitu.pdf>).

Максимальна кількість балів – до **10 балів** у межах самостійної роботи.

Підсумковий контроль

Максимальна кількість балів за диференційований залік з початкової дисципліни «Актуальні проблеми фінансового права» складає **40 балів**.

Для визначення ступеня засвоєння навчальної дисципліни та контрольного оцінювання знань здобувачів вищої освіти за підсумковим контролем застосовуються критерії відповідно до Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

Підсумкова оцінка переводиться у національну систему оцінювання і шкалу ECTS згідно з таблицею:

Порядок переведення оцінок у систему ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		для екзамену курсової роботи (проєкту), практики	для заліку (диференційованого заліку)
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
75-81	C		
64-74	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

19. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Для денної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота – 60											Підсумковий контроль	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	Самостійна робота		
5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	10 балів	40 балів	100 балів

Для заочної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота – 60		Підсумковий контроль	Сума
Контрольна робота	Самостійна робота		
50 балів	10 балів	40 балів	100 балів

20. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни «Актуальні проблеми фінансового права» узагальнено в комплексі навчально-методичного забезпечення, який включає:

- силабус;
- робочу програму навчальної дисципліни;
- варіанти завдань для самостійної роботи аспірантів;
- варіанти завдань для підсумкового контролю;
- інші матеріали.

21. Рекомендована література

1. Євдокіменко С.В., Євдокіменко С.А. Угода України з Європейським Союзом – основа фінансової стабільності в Україні. *Європейські перспективи*. 2021. № 1. С.174–181. URL: <https://doi.org/10.32782/EP.2021.27>
2. Євдокіменко С.А. Особливості нарахування і сплати штрафних санкцій та пені в умовах воєнного стану. *Європейські перспективи*. 2023. № 4. С. 69–75. <https://doi.org/10.32782/EP.2023.4.11>
3. Євдокіменко С.А. Захист права власності та майнових прав на нерухоме майно, на яке накладено арешт у межах кримінального провадження. *Наше право*. 2023. № 4. С. 74–79. <https://doi.org/10.32782/NP.2023.4.11>
4. Євдокіменко С.В., Євдокіменко С.А. Особливості виконання договірних зобов'язань під час дії воєнного стану. *Право.UA*. 2023. № 4. С. 127–134. https://pravo.unesco-socio.in.ua/wp-content/uploads/archive/Pravo-ua-2023-4/Pravo_ua_2023_4_127.pdf

5. Браславець О.Ю., Дашевська К.В. Обґрунтування підходів та характеристика інструментів для оптимізації податкових платежів. *Актуальні проблеми економіки*. 2024. № 3(273). С. 180-186. URL: <https://eco-science.net/wp-content/uploads/2024/03/3.24. topic- Oleksiy-Braslavets-Kateryna-Dashevska-180-186.pdf>
6. Тімашов В.О., Севастьяненко О.В. Фінансова система України: правова характеристика та законодавче регулювання. *Право і суспільство*. 2021. № 2. С. 134-139. https://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2021/2_2021/22.pdf
7. Товкун Л.В. Правове регулювання електронних грошей в Україні та Великій Британії (порівняльний аспект). URL: <http://nvppp.in.ua/vip/2020/1/37.pdf>
8. Лозовицький А.В. Становлення правового регулювання небанківської електронної платіжної системи. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2020. Вип. 1. С. 199-203. https://www.nvppp.in.ua/vip/2020/1/1-2020.pdf?utm_source
9. Єрохін С.А., Овечкіна О.А., Браславець О.Ю. Філософсько-методологічні основи податкового менеджменту: міждисциплінарний аспект дослідження. *Актуальні проблеми економіки*. 2022. № 9(255). С. 15-23. <https://eco-science.net/wp-content/uploads/2022/09/09.22. topic -Serhii-A.-%D0%86erokhin-Olena-A.-Ov%D1%96echkina-Oleksiy-Yu.-Braslavets-15-23.pdf>
10. Овечкіна О.А., Храпкіна В.В., Браславець О.Ю. Теоретичні основи дослідження податкової поведінки держави як інституціонального макроекономічного суб'єкта. *Наукові інновації та передові технології*. 2022. № 9(11). С. 346-358. https://ekmair.ukma.edu.ua/items/cb27999d-1a20-4ce3-b445-2a0d26fdee58?utm_source
11. Браславець О.Ю., Стинич Н.І. Оцінювання справляння мита до Державного бюджету України у 2019-2021 роках. *Актуальні проблеми економіки*. 2023. № 1(259). С. 43-50. <https://eco-science.net/wp-content/uploads/2023/01/2.23. topic Oleksiy-Y.-Braslavets-Natalia-I.-Stynych-43-50.pdf>
12. Гарбінська-Руденко А.В. Бюджетне право: навч. посіб. Ірпінь: Державний податковий університет, 2023. 340 с. URL: <https://ir.dpu.edu.ua/handle/123456789/1217>
13. Музика-Стефанчук О.А., Якимчук Н.Я. Сучасне фінансове право. Право публічних фінансів: підручник. Київ: АртЕк, 2024. 656 с. URL: <https://numl.org/649203>
14. Податкове право України: навч. посіб. / Р.Л. Сопільник, М.В. Ковалів, І.М. Проць, М.В. Хмиз, Р.М. Скриньковський. Львів: Сполом, 2023. 362 с. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/6554/1/podatkove.pdf>
15. Фінансове право України: навч. посіб. / М.В. Ковалів, С.С. Єсімов, І.М. Проць, Р.М. Скриньковський, Ю.Р. Лозинський. Львів: СПОЛОМ, 2022. 394 с. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/4479/1/Макет%20ФПУ%20PDF%2005.04.2022.pdf>
16. Abramova A., Chub A., Kotelevets D. et al. Regulatory policy of tax revenues efficiency assurance as the dominant of state economic security. *International Journal of Sustainable Development and Planning*. 2022. Vol. 17(6). pp. 1727–1736. <https://doi.org/10.18280/ijstdp.170606>
17. Kuznyetsova A., Yefimenko A., Chub A. et al. The relationship between bank capitalization and socio-economic development: Evidence from European countries. *Banks and Bank Systems*. 2025. Vol. 20(2). pp. 120–134. URL: [https://doi.org/10.21511/bbs.20\(2\).2025.10](https://doi.org/10.21511/bbs.20(2).2025.10)
18. Abramova A., Chub A., Kotelevets D. et al. 2021. Regulatory policy on ensuring sustainability of tax revenues of EU-28 countries. *Laplace em Revista*. Vol. 7(3B). pp. 447–59. URL: <https://numl.org/1her>
19. Shtuler I., Ierokhin S., Braslavets O. et al. Customs taxation in Ukraine: Efficiency of administration and directions for improvement. *Economic Forum*. 2024. Vol. 14(3). pp. 61-72. <https://doi.org/10.62763/ef/3.2024.61>